

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З ДИСЦИПЛІНИ
«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК
(ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ)»
ЧАСТИНА II**

За напрямом підготовки 6.030509 “Облік і аудит”

ОБЛІК ПРОЦЕСУ СТВОРЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА, ФОРМУВАННЯ ТА ЗМІНИ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Завдання 1. Облік формування статутного капіталу ТОВ.

Зареєстровано розмір статутного капіталу ТОВ 46 000 грн. Інвестор вносить:

- кошти 10 000 грн.;
- основні засоби (виробниче обладнання) 16 000 грн. (без ПДВ);
- нематеріальний актив (патент) 5 000 грн. (без ПДВ);
- сировину 9 000 грн. (без ПДВ).

Необхідно: відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з обліку статутного капіталу.

Завдання 2. Облік формування статутного капіталу ТОВ.

Була здійснена реєстрація ТОВ “Бланк” зі статутним капіталом у розмірі 150 000 грн. Засновники підприємства – резиденти сплатили 70 % від суми статутного капіталу і зробили внески такими активами:

1. Основні засоби. Справедлива вартість – 50 000 грн., первісна вартість – 75 000 грн., знос – 30 000 грн.
2. Програмне забезпечення. Справедлива вартість – 10 000 грн. Первісна вартість – 15 000 грн., сума накопиченої амортизації – 3 000 грн.
3. Грошові кошти – ? грн.

Необхідно: відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Задача 3. Облік формування статутного капіталу ТОВ.

Згідно із засновницькими документами підприємство має трьох засновників, статутний капітал становить 200 000 грн. Один із засновників вносить до статутного капіталу підприємства об’єкт основних засобів – верстат вартістю 20 000 грн. При налаштуванні верстату підприємство нарахувало заробітну плату власним працівника в розмірі 1000 грн., відрахування на соціальні заходи – 370 грн. та сплатило сторонній організації за транспортні послуги 350 грн. без ПДВ. Інші засновники зробили внески до статутного капіталу грошовими коштами.

Необхідно: відобразити ці господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 4. Облік формування статутного капіталу АТ

Засновниками отримано свідоцтво про державну реєстрацію підприємства зі статутним капіталом – 125 600 грн. Прийнято рішення про випуск 628 000 акцій. Акції були розміщені серед акціонерів та сплачені: основними засобами – 198 000 акцій вартістю 0,25, залишок акцій було сплачено грошовими коштами на поточний рахунок.

Необхідно: відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 5. Збільшення статутного капіталу АТ

Згідно з рішенням акціонерів було вирішено збільшити статутний капітал на суму 200000 грн. шляхом додаткової емісії акцій номіналом 0,5 грн. Акції були розміщені серед акціонерів та сплачені: основними засобами 120000 акцій вартістю 0,55 грн. за одиницю, залишок акцій було сплачено продажною вартістю – 0,7 грн. грошовими коштами.

Необхідно: відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 6*. Облік формування статутного капіталу АТ*

Засновниками отримано свідоцтво про державну реєстрацію підприємства зі статутним капіталом – 125 600 грн. Прийнято рішення про випуск 628 000 акцій. Акції були розміщені серед акціонерів та сплачені: основними засобами – 198 000 акцій вартістю 0,25, матеріалами – 78 500 акцій за номіналом, грошовими коштами на поточний рахунок у сумі 43 700 грн. вартістю 0,25 грн. за акцію, готівкою – в кількості 8500 акцій вартістю 0,27 грн. за одиницю, залишок акцій було сплачено грошовими коштами на поточний рахунок.

Необхідно: відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 7*. Облік формування статутного капіталу АТ*

ТОВ “Сатурн”, ПП “Меркурій” та АТ “Весна” вирішили заснувати АТ “Гарант”. Ними було зареєстровано інформацію про випуск акцій АТ “Гарант” та оголошено передплату строком на 5 місяців на 2 000 000 акцій номінальною вартістю однієї акції 0,50 грн. з розміщенням акцій за номінальною вартістю.

Засновники сплатили належні їм акції повністю:

- ТОВ “Сатурн” як внесок до статутного фонду внесло грошові кошти в національній валюті безготівковим розрахунком на суму 100 000 грн.;
- ПП “Меркурій” як внесок до статутного фонду внесло (за оцінною вартістю) сировину на суму 150 000 грн.;
- АТ “Весна” як внесок до статутного фонду внесло виробничі основні фонди (за оцінною вартістю) на суму 250 000 грн.

Передплатникам акцій було визначено умову внесення на момент підписки 50 % вартості акцій грошовими коштами.

За період підписки, крім акцій засновників, було підписано з оплатою вартості акцій грошовими коштами в національній валюті безготівковими розрахунками 1 125 000 акцій.

Після проведення установчих зборів та реєстрації випуску акцій і статуту товариства із зазначенням фактично сформованого статутного капіталу в обліку було відображено статутний капітал АТ “Гарант”.

Необхідно визначити:

- розмір зареєстрованого статутного капіталу;
- якою кількістю акцій володіє кожен із засновників;
- розмір неоплаченого капіталу АТ “Гарант” на момент реєстрації статутного капіталу;
- скласти бухгалтерські записи, необхідні для відображення в обліку здійснених операцій.

Завдання 8. Збільшення статутного капіталу АТ

Підприємство за підсумками звітного періоду отримало прибуток (бухгалтерський) у сумі 200 000 грн. На зборах засновників вирішили нарахувати дивіденди та спрямувати їх на збільшення статутного капіталу. Сума нарахованих дивідендів становить 100 000 грн. Зареєстровано відповідні зміни в установчих документах.

Необхідно: відобразити в обліку цю господарську операцію.

Завдання 9. Облік дооцінки основних засобів

На балансі підприємства обліковується будівля первісна вартість якої становить 500 000 грн., сума нарахованого зносу – 100 000 грн. Справедлива вартість, визначена сертифікованим оцінювачем становить 800 000 грн. Підприємством було прийнято рішення про проведення дооцінки будівлі.

Необхідно: відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з відображення капіталу у дооцінках.

Завдання 10. Облік додаткового капіталу (безоплатно отримані основні засоби)

Підприємство безоплатно отримало обладнання. Отримувачем понесені наступні витрати з доставки: 1000 грн. без ПДВ оплачено з поточного рахунку витрати з транспортування сторонній організації; 580 грн. без ПДВ сплачено сторонній організації за монтаж обладнання; 200 грн. нараховано заробітну плату вантажникам за вантажні роботи при перевезенні обладнання; 75 грн. нарахування на заробітну плату вантажників. Первісна вартість обладнання – 90 000 грн., знос – 20000 грн. Справедлива вартість об'єкта дорівнює його залишковій вартості. Об'єкт використовується в основному виробництві, строк корисного використання 10 років. Амортизація нараховується прямолінійним методом.

Необхідно: відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з відображення додаткового капіталу та визнання доходів від безоплатного отримання необоротних активів.

Завдання 11. Протягом звітного періоду підприємство спрямувало частину нерозподіленого прибутку в сумі 5000 грн. на поповнення резервного капіталу. За підсумками звітного періоду частину зарезервованих коштів у сумі 2000 грн. було спрямовано на виплату дивідендів за привілейованими акціями.

Необхідно: відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з відображення формування та використання резервного капіталу.

Завдання 12*. Відображення в обліку викупу акцій.

Загальними зборами АТ “Світанок” прийняте рішення про викуп акцій власного випуску в усіх акціонерів, які цього вимагатимуть, за ціною викупу 2 грн. зі сплатою грошовими коштами безготівковим розрахунком протягом 10 днів з моменту передачі акцій.

З акціонерами, які виявили бажання, були укладені угоди про викуп належних їм акцій у кількості 308 000 шт. номінальною вартістю 0,6 грн. та здійснено повний розрахунок.

Необхідно:

- визначити суму коштів, сплачених акціонерам;
- скласти бухгалтерські проводки, необхідні для відображення в обліку здійснених операцій.

ОБЛІК ПРОЦЕСУ ПРИДБАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄСТВА

Завдання 1. Облік придбання основних засобів

На підставі даних таблиці 2.11 скласти бухгалтерські кореспонденції рахунків та визначити первісну вартість придбаного основного засобу.

Таблиця 2.11 - Перелік господарських операцій

№ пор.	Зміст господарських операцій	Сума, грн.
1	Оприбутковано від ВАТ “Граф” автонавантажувач (у тому числі ПДВ)	48 000
2	Акцептовано рахунок транспортної організації за перевезення автонавантажувача (без ПДВ)	6 000
3	З поточного рахунку перераховано ВАТ “Граф” за автонавантажувач та	?

№ пор.	Зміст господарських операцій	Сума, грн.
	транспортній організації за надані послуги за перевезення автотранспорту	
4	Нараховано заробітну плату робітникам підприємства за вантажно-розвантажувальні роботи	1 500
5	Проведено відрахування на соціальні заходи від заробітної плати робітників за вантажно-розвантажувальні роботи	555
6	Введено в експлуатацію автотранспорт	?

Завдання 2. Облік придбання основних засобів

На підставі даних таблиці 2.12 скласти бухгалтерські кореспонденції рахунків та визначити первісну вартість придбаних основних засобів.

Таблиця 2.12 - Перелік господарських операцій

№ пор.	Зміст господарських операцій	Сума, грн.
1	Оприбутковано від ВАТ "Комплекс" верстати, що потребують монтажу (в тому числі ПДВ)	36 000
2	Списано матеріалів, що були використані для монтажу верстатів	1 200
3	Нараховано заробітну плату робітникам підприємства за проведення монтажу верстатів	2 000
4	Проведені відрахування на соціальні заходи від заробітної плати робітників за проведення монтажу верстатів	740
5	Акцептовано рахунок ТОВ "Технік" за надані послуги за монтаж верстатів (без ПДВ)	900
6	Здійснено оплату ВАТ "Комплекс" за придбані верстати та ТОВ "Технік" за монтаж верстатів	?
7	Введено в експлуатацію верстати	?

Завдання 3. Нарахування амортизації різними методами.

Первісна вартість верстата універсального – 3000 грн., ліквідаційна вартість – 200 грн., термін корисного використання – 6 років. Запланований обсяг виробництва – 13800 шт. Протягом 6-ти років експлуатації верстату фактично виготовлено продукції:

- 1-й рік – 2100 шт.,
- 2-й рік – 2500 шт.,
- 3-й рік – 2300 шт.,
- 4-й рік – 2600 шт.,
- 5-й рік – 2200 шт.,
- 6-й рік – 2100 шт.

Необхідно: визначити суму зносу верстату універсального за кожний рік експлуатації за прямолінійним, виробничим, кумулятивним методом, методом прискореного зменшення залишкової вартості.

Завдання 4

Сформулювати господарські операції, вказати кореспондуючі рахунки та визначити середньозважену собівартість придбаного зерна пшениці за нижченаведеними даними.

На заводі “Каскад” для виробництва борошна на початок місяця є 20 т зерна за ціною 550 грн. за 1 т.

Протягом звітного місяця завод закупив зерно:

- 1) у ТОВ “Венера” у кількості 160 т по 690 грн. за 1 т з ПДВ;
- 2) у ТОВ “Марс” – 280 т по 620 грн. за 1 т без ПДВ.

Витрати за доставку зерна становили:

- акцептовано рахунок АТП-28 за доставку зерна – 600 грн. з ПДВ;
- прийнято до сплати рахунок залізниці – 1 930 грн. без ПДВ;
- нараховано заробітну плату робітникам за розвантаження зерна з відрахуваннями на соціальні заходи – 650 грн.

Завдання 5

Скласти кореспонденції рахунків за наведеними господарськими операціями, визначити фактичну собівартість придбаних матеріалів та суму транспортно-заготівельних витрат за нижченаведеними даними.

На підприємстві на початку місяця є 20 тис. шт. цегли за ціною 300 грн. за 1 тис. шт. та 40 м³ піску за ціною 15 грн. за 1 м³. Залишок транспортно-заготівельних витрат – 60 грн.

Протягом звітного місяця будівельна фірма закупила у ТОВ “Цвях”:

- 1) цеглу у кількості 230 тис. шт. по 300 грн. за 1 тис. шт. з ПДВ та 20 м³ піску по 25 грн. за 1 м³ без ПДВ. Рахунок сплачено з поточного рахунку;
- 2) у ТОВ “Будівельник”: 70 м³ піску на суму 1 680 грн. з ПДВ.

Витрати за доставку матеріалів становили:

- акцептовано рахунок АТП-308 за доставку – 762 грн. з ПДВ;
- прийнято до сплати рахунок залізниці – 1 890 грн. без ПДВ;
- нараховано заробітну плату робітникам за розвантаження з відрахуваннями – 715 грн.

На будівництво списано 200 тис. шт. цегли та 100 м³ піску.

Завдання 6* Скласти кореспонденції рахунків за наведеними господарськими операціями у таблиці 2.2 та визначити фактичну собівартість придбаного палива. Відомість залишків за субрахунком 203 “Паливо” на початок місяця подана в таблиці 2.13.

Таблиця 2.13 - Відомість залишків за субрахунком 203 “Паливо” на початок місяця

№ пор.	Назва аналітичного рахунку	Одиниці виміру	Варіант			
			I	II	III	IV
1	Бензин А-95	т	4	5,5	1	2,5
		грн.	8 000	11 000	2 000	5 000
2	Дизельне пальне	т	6	4	10	8
		грн.	9 000	6 000	15 000	12 000
Усього			17 000	17 000	17 000	17 000

Таблиця 2.14 - Перелік господарських операцій

№ по р.	Зміст господарських операцій	Одиниці виміру	Варіант			
			I	II	III	IV
1	Акцептовано рахунок ТОВ “Юнікс” за бензин А-95 (без ПДВ)	т	8	7	4	5
		грн.	16 000	14 000	8 000	10 000
2	Акцептовано рахунок АТП № 23 за доставку бензину А-9 (з ПДВ)	грн.	360	240	120	180

№ по р.	Зміст господарських операцій	Одиниц і виміру	Варіант			
			I	II	III	IV
3	Перераховано з поточного рахунку: - ТОВ "Юнікс"; - АТП № 23	грн.	?	?	?	?
		грн.	?	?	?	?
4	Оприбутковано паливо від МП "Паливресурс (без ПДВ): - бензин А-95	т	2	4	3	6
		грн.	4 000	8 000	6 000	12 000
	- дизельне пальне	т	5	2	7	4
		грн.	7 500	3 000	10 500	6 000
5	Акцептовано рахунок АТП № 321 за доставку (без ПДВ): - бензину А-95;	грн.	?	?	?	?
	- дизельного пального(суму розподілити пропорційно кількості палива, що доставлено)	грн.	420	300	500	300
			I	II	III	IV
6	Нараховано заробітну плату робітникам за розвантаження з відрахуваннями: - бензину А-95; - дизельного пального	грн.	30	32	32	30
		грн.	41	18	42	15
7	Погашено за рахунок короткострокового кредиту заборгованість: - МП "Паливресурс"; - АТП № 321	грн.	?	?	?	?
		грн.	?	?	?	?

Завдання 7*. Скласти кореспонденції рахунків за наведеними господарськими операціями в таблиці 23; визначити процент ТЗВ та списати на виробництво відповідну суму, якщо початкове сальдо за рахунком 201 "Сировина" – 980 грн., за рахунком 209 "ТЗВ" – 520 грн.

Таблиця 2.15 - Перелік господарських операцій

№ пор.	Зміст господарських операцій	Варіант				
		I	II	III	IV	V
1	Оприбуткована сировина від постачальника (без ПДВ)	1 510	2 000	3 400	5 000	4 500
2	Відображено заборгованість перед АТП-18 за доставку сировини (з ПДВ)	408	342	378	600	498
3	З поточного рахунку перераховано АТП-18 за доставку сировини	?	?	?	?	?
4	Видано вексель у погашення	?	?	?	?	?

№ пор.	Зміст господарських операцій	Варіант				
		I	II	III	IV	V
	заборгованості перед постачальником					
5	Нараховано заробітну плату робітникам за розвантаження сировини	200	500	610	700	600
6	Проведені відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством	74	185	226	259	222
7	Списано сировини на виробництво за цінами постачальників	1 000	1 700	1 800	2 000	1 850
8	Визначено суму ТЗВ та списано за призначенням	?	?	?	?	?

ОБЛІК ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ, ВИКОНАННЯ РОБІТ ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ

Завдання 1

Скласти бухгалтерські кореспонденції рахунків та сформулювати зміст господарських операцій; визначити собівартість готової продукції, якщо протягом місяця на підприємстві відбулися такі операції:

- відпущено зі складу та витрачено на виробництво продукції:
  - матеріалів – 3 600 грн.;
  - паливо – 1 800 грн.;
- акцептовано платіжні документи Міськелектромережі за використану для виробничих потреб електроенергію – 960 грн. (у тому числі ПДВ);
- нараховано заробітну плату робітникам основного виробництва – 8 000 грн.;
- проведено відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством – 2 960 грн.;
- прийнято до оплати рахунок Водоканалу за воду, використану для технічних цілей, – 180 грн. (у тому числі ПДВ);
- оприбутковано з виробництва на склад 100 од. готової продукції за фактичною собівартістю (незавершене виробництво наприкінці місяця становило 310 грн.).

Завдання 2

Скласти бухгалтерські кореспонденції рахунків та сформулювати зміст господарських операцій; здійснити записи на рахунках 23 “Виробництво”, 91 “Загальновиробничі витрати”; визначити виробничу собівартість виготовлених холодильників і морозильних камер, якщо протягом місяця виготовлено 50 холодильників і 30 морозильних камер, незавершеного виробництва на кінець періоду немає.

Дані для виконання:

- незавершене виробництво на початок місяця становило: холодильників – 3 670 грн., морозильних камер – 1 350 грн.;
- витрачено матеріалів на: виготовлення холодильників – 11 050 грн., морозильних камер – 5 800 грн., загальновиробничі потреби – 660 грн.;
- витрачено комплектуючих виробів на: виготовлення холодильників – 25 060 грн., морозильних камер – 12 980 грн.;

- нараховано заробітну плату робітникам: за виготовлення холодильників – 3 200 грн., морозильних камер – 1 800 грн., загальновиробничому персоналу – 1 100 грн.;
- відрахування на соціальні заходи віднесені: за виготовлення холодильників – 1 152 грн., морозильних камер – 648 грн., загальновиробничі витрати – 396 грн.;
- згідно з рахунком Енергозбуту та довідкою енергетика одержана енергія розподіляється на: виготовлення холодильників – 145 грн., морозильних камер – 265 грн., загальновиробничі потреби – 126 грн. (без ПДВ);
- нараховано амортизацію основних засобів загальновиробничого призначення – 98 грн.;
- здійснено розподіл загальновиробничих витрат (витрати розподіляються пропорційно основній заробітній платі).

Розподіл загальновиробничих витрат

Вид виробництва	Загальновиробничі витрати	База розподілу	Коефіцієнт розподілу
Холодильники			
Мороз. камери			
Разом			

Завдання 3.

Скласти бухгалтерські кореспонденції рахунків та сформулювати зміст господарських операцій; визначити собівартість готової продукції, якщо протягом місяця на підприємстві відбулися такі господарські операції:

- відпущено зі складу та витрачено на виробництво продукції:
  - матеріалів – 2400 грн.;
  - комплектуючих виробів – 1500 грн.;
- акцептовано рахунок за використану електроенергію – 1200 грн. (в т.ч. ПДВ);
- нараховано заробітну плату робітникам основного виробництва – 5600 грн.;
- проведено відрахування на соціальні заходи – 2072 грн.;
- акцептовано рахунок за використання води – 120 грн. (в т.ч. ПДВ);
- оприбутковано з виробництва на склад готову продукцію за фактичною собівартістю – 75 одиниць. Незавершене виробництво наприкінці місяця становило – 215 грн.

Завдання 4

Скласти бухгалтерські кореспонденції рахунків та сформулювати зміст господарських операцій; здійснити записи на рахунках 23 «Виробництво» та 91 «Загальновиробничі витрати»; визначити виробничу собівартість виготовлених каструль та сковорідок, якщо протягом місяця виготовлено 210 каструль та 115 сковорідок, незавершеного виробництва на кінець періоду немає.

Дані для виконання:

- незавершене виробництво на початок місяця становило: каструль – 1150 грн., сковорідок – 680 грн.;
- витрачено матеріалів на: виготовлення каструль – 3400 грн., сковорідок – 1800 грн., загальновиробничі потреби – 360 грн.;
- витрачено комплектуючих виробів на : виготовлення каструль – 6120 грн., сковорідок – 2860 грн.;

- нараховано заробітну плану робітникам: за виготовлення каструль – 2800 грн., сковорідок – 1390 грн., загальновиробничому персоналу – 370 грн.;
- відрахування на соціальні заходи віднесені: за виготовлення каструль – 947 грн., сковорідок – 483 грн., загальновиробничі витрати – 122 грн.;
- згідно з рахунком Енергозбуту та довідкою енергетика одержана енергія розподіляється на: виготовлення каструль – 197 грн., сковорідок – 95 грн., загальновиробничі потреби – 60 грн.;
- нараховано амортизацію основних засобів загальновиробничого призначення – 110 грн.;
- здійснено розподіл загальновиробничих витрат (витрати розподіляються пропорційно основній заробітній платі).

Журнал господарських операцій

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція		Сума
		Дебет	Кредит	
1.	Витрачено матеріали на виготовлення:			
	- каструль			
	- сковорідок			
	- загальновиробничі потреби			
2.	Витрачено комплектуючих виробів на виготовлення:			
	- каструль			
	- сковорідок			
3.	Нараховано заробітну плату робітникам за виготовлення:			
	- каструль			
	- сковорідок			
	- загальновиробничому персоналу			
4.	Відрахування на соціальні заходи за виготовлення:			
	- каструль			
	- сковорідок			
	- загальновиробничі витрати			
5.	Згідно з рахунком Енергозбуту одержана енергія розподіляється на виготовлення:			
	- каструль			
	- сковорідок			
	- загальновиробничі потреби			
6.	Відображено ПДВ (Енергозбут)			
7.	Нараховано амортизацію			
8.	Розподілено загальновиробничі витрати на виготовлення:			
	- каструль			
	- сковорідок			

Розподіл загальновиробничих витрат

Вид виробництва	Загальновиробничі витрати	База розподілу (заробітна плата)	Коефіцієнт
Каструлі			
Сковорідки			
Всього			

ОБЛІК ПРОЦЕСУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ, ВИКОНАННЯ РОБІТ І ПОСЛУГ

Завдання 1.

Підприємством реалізована готова продукція собівартість якої склала 6000 тис. грн. Виручка від реалізації готової продукція – 12000 тис. грн. з ПДВ. Оплата рахунку покупцями здійснена шляхом перерахування коштів на поточний рахунок.

Завдання 2.

Підприємством надані друкарські послуги собівартість яких склала 3600 тис. грн. Виручка від наданих послуг – 4200 тис. грн. з ПДВ отримана від покупців в касу підприємства.

ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОСНОВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ

Завдання 1

На підставі даних таблиці 5.1 скласти бухгалтерські кореспонденції рахунків, визначити результат від продажу продукції.

Таблиця 5.1 - Перелік господарських операцій

№ пор.	Зміст господарських операцій	Сума, грн.
1	Списано фактичну собівартість проданої продукції. У звітному місяці продано 8 верстатів серії Ш-85 (собівартість одного верстата становить 5 000 грн.)	?
2	Акцептовано рахунок транспортно-експедиційної контори за перевезення продукції, визначеної для продажу (з ПДВ)	9 000
3	Нараховано заробітну плату робітникам за навантаження продукції, призначеної для продажу (з відрахуваннями на соціальні заходи)	1 600
4	Виставлено рахунок покупцеві згідно з договором (з ПДВ)	72 000
5	Отримано вексель від покупця за продану продукцію	20 000
6	Списано витрати на збут	?
7	Списано собівартість реалізованої продукції	?
8	Списано доходи від реалізації на фінансовий результат	?
9	Визначено фінансовий результат від продажу	?
10	Нараховано податок на прибуток згідно з чинним законодавством	?

Завдання 2.

Скласти бухгалтерські кореспонденції рахунків та сформулювати зміст господарських операцій; визначити суму нерозподіленого прибутку.

Протягом звітного періоду прибуток у сумі 15 000 грн. був розподілений за такими напрямками:

- нараховано дивіденди учасникам (15 %);
- створено резервний капітал (10 %);
- поповнено розмір статутного капіталу (5 %).

Завдання 3

Скласти бухгалтерські кореспонденції, сформулювати зміст господарських операцій та визначити результат від продажу продукції.

Дані для виконання:

- відвантажено готову продукцію за собівартістю 500 грн.;
- нараховано ТОВ “Лада” за доставку продукції 60 грн. з ПДВ;
- нараховано рекламному агентству “Валдіс” за проведені рекламні роботи, пов’язані з реалізацією даної продукції, 100 грн. (без ПДВ);
- оплачено з поточного рахунку витрати, пов’язані зі збутом продукції, – ?;
- виставлено рахунок покупцеві за реалізовану продукцію в сумі 1 800 грн. (без ПДВ).

Завдання 4. Відобразити нарахування доходів і витрат, а також визначення фінансового результату діяльності підприємства за звітний період

№	Зміст операції	Дт	Кт	Сума
1	Нарахована заробітна плата: <ul style="list-style-type: none"> • Працівникам адмін. Апарата (бухгалтер, директор) • Працівникам задіяним при реалізації продукції (продавці)			5000 3000
2	Проведено відрахування на соціальні заходи (22% від нарахованої З/П): <ul style="list-style-type: none"> • Працівникам адмін. Апарата (бухгалтер, директор) • Працівникам задіяним при реалізації продукції (продавці)			
3	Відображено собівартість реалізованих товарів			50000
4	Відображено виручку від реалізації товарів (сума з ПДВ)			120000
5	Відображено податкове зобов’язання з ПДВ			
6	Нарахована амортизацію на основні засоби: <ul style="list-style-type: none"> • Адміністративного призначення (офісні меблі) • Автотранспорт, задіяний для реалізації продукції			200 400
7	Прийнято до сплати рахунок автотранспортної організації за послуги при реалізації товарів (сума без ПДВ)			500
8	Відображено податковий кредит з ПДВ			
9	Прийнято до сплати рахунок комунального підприємства за надані послуги опалення та водопостачання приміщень (суми без ПДВ): <ul style="list-style-type: none"> • Бухгалтерії • Складських приміщень • Офісних приміщень			100 200 300
10	Відображено податковий кредит з ПДВ			
11	Використано послуги власного автотранспорту, задіяного для: <ul style="list-style-type: none"> • Службових цілей керівництва • Реалізації продукції			250 150
12	Відображено витрати з відрядження: <ul style="list-style-type: none"> • Директора • Експедитора			400 350
13	Списано на фінансовий результат: <ul style="list-style-type: none"> • Адміністративні витрати • Витрати на збут • Собівартість реалізованих товарів • Виручку від реалізації			
14	Нараховано податок на прибуток (18 %)			
15	Списано витрати з податку на прибуток на фін. результат			

16	Відображено нерозподілений прибуток			
17	За рахунок прибутку: <ul style="list-style-type: none"> • Поповнено резервний капітал (5%) • Нараховано дивіденди акціонерам (10%) • Направлено частину прибутку на збільшення розміру СК (20%) 			

Комплексне завдання 5

Задача 1. Сформулювати господарські операції, вказати кореспондуючі рахунки, обчислити первісну вартість придбаного вапна за нижченаведеними даними.

На Сумському силікатному заводі для виробництва силікатної цегли на початок місяця є 80 т вапна за ціною 175 грн. за 1 т.

Протягом звітнього місяця завод закупив вапно: у ВАТ “Сумхімпром” у кількості 120 т по 160 грн. за 1 т без ПДВ; у Слов’янського заводу – 100 т по 148 грн. за 1 т без ПДВ.

Витрати за доставку вапна становили: послуги власного авто-транспорту – 600 грн.; акцептовано рахунок залізниці – 1 400 грн. без ПДВ; нараховано заробітну плату робітникам за розвантаження вапна – 500 грн., відрахування на соціальні заходи – 200 грн.

Задача 2. Сформулювати господарські операції, вказати кореспондуючі рахунки та обчислити собівартість виготовленої цегли, використовуючи розрахунки задачі 1 та нижченаведені дані.

Незавершене виробництво цегли на початок місяця становило 40 811 грн.

На виробництво продукції було відпущено 228 т вапна за вартістю вибуття, розрахованою за формулою середньозваженої собівартості; піску на суму 19 800 грн., а також відбулися такі витрати:

- нарахована зарплата робітникам цехів по виробництву цегли: сума зарплати – 10 500 грн., відрахування на соціальні заходи – 3 885 грн.;
- нарахована зарплата персоналу управління: цехом – 3 060 грн., відрахування на соціальні заходи – 1 132 грн.; заводом – 9 000 грн., відрахування на соціальні заходи – 1 800;
- нарахована амортизація на основні засоби цехів по виробництву цегли у сумі 1 200 грн., конторі заводу – 700 грн.;
- згідно з авансовими звітами списані витрати на відрядження апарату управління заводу на суму 600 грн.;
- нарахована заборгованість за електроенергію, опалення цеху (без ПДВ) – 1080 грн.;
- оприбуткована виготовлена цегла у кількості 600 тис. шт. (суму визначити).

Задача 3. Сформулювати господарські операції, вказати кореспондуючі рахунки та визначити фінансовий результат діяльності підприємства, якщо було реалізовано 500 тис. шт. цегли вартістю 350 грн. без ПДВ. Гроші надійшли на поточний рахунок підприємства. Витрати на збут становили 1 700 (зарплата працівникам з відрахуваннями). Визначити податок на прибуток, нерозподілений прибуток. Скласти кореспонденції рахунків з використання прибутку, якщо за рішенням зборів акціонерів 25 % нерозподіленого прибутку направлено на виплату дивідендів, 10 % – на поповнення резервного капіталу.

Комплексне завдання 6

Задача 1. Сформулювати господарські операції, вказати кореспондуючі рахунки та визначити середньозважену собівартість 1 т глини і вапна та суму транспортно-заготівельних витрат за нижченаведеними даними.

На цегляному заводі для виробництва цегли на початок місяця є 70 т глини за ціною 190 грн. за 1 т та 30 т вапна за ціною 145 грн. за 1 т. Залишок транспортно-заготівельних витрат на початок місяця становив 970 грн.

Протягом звітного місяця завод закупив у ВАТ “Каскад” 120 т глини по 180 грн. за 1 т без ПДВ та 70 т вапна на суму 12 600 грн. (у тому числі ПДВ). Оплата “Каскаду” проведена векселем. У ТОВ “Будівельні матеріали” закупили 100 т глини по 160 грн. за 1 т без ПДВ і 50 т вапна по 140 грн. за 1 т без ПДВ.

Витрати за доставку глини і вапна становили:

- нараховано заробітну плату за розвантаження з відрахуваннями в сумі 300 грн.;
- акцептовано рахунок залізниці за доставку 1 800 грн. (у тому числі ПДВ);
- послуги власного автотранспорту становили 900 грн.

Задача 2. Сформулювати господарські операції, вказати кореспондуючі рахунки та визначити фактичну собівартість 1 тис. шт. червоної та силікатної цегли.

Незавершене виробництво червоної цегли на початок місяця становило 36 000 грн. На виробництво червоної цегли використано 240 т глини в оцінці за фактичною собівартістю 1 т сировини і піску в сумі 19 800 грн., а на виробництво силікатної цегли – 130 т вапна і піску в сумі 12 700 грн.

У процесі виробництва проведено такі витрати:

4. Нараховано заробітну плату:

- робітникам з виробництва червоної цегли – 12 000 грн.; відрахування на соціальні заходи – 4 341 грн.;
- робітникам з виробництва силікатної цегли – 9 000 грн.; відрахування на соціальні заходи – 3 178 грн.;
- апарату управління виробничого цеху – 10 000 грн.; відрахування на соціальні заходи – 3 600 грн.;
- адміністративному апарату заводу – 8 000 грн.; відрахування на соціальні заходи – 2 880 грн.

5. Нарахована амортизація на основні засоби:

- загальновиробничого призначення – 1 500 грн.;
- адміністративного призначення – 900 грн.

6. Акцептовано рахунок Міськелектромережі (без ПДВ) за електроенергію, використану:

- для загальновиробничих потреб у сумі 2 000 грн.;
- для адміністративних потреб – 1 300 грн.

7. Згідно з авансовими звітами списуються витрати на відрядження апарату управління виробничого цеху – 200 грн.

Загальновиробничі витрати відносяться на собівартість червоної цегли – в сумі 11 107 грн., силікатної цегли – в сумі 6 193 грн.

Оприбутковано 400 тис. шт. червоної цегли і 300 тис. шт. силікатної цегли.

Задача 3. Сформулювати господарські операції, вказати кореспондуючі рахунки та визначити фінансовий результат і податок на прибуток, якщо було реалізовано 300 тис. шт. червоної цегли за ціною 550 грн. за 1 тис. шт. без ПДВ та 200 тис. шт. силікатної цегли за ціною 480 грн. (у тому числі ПДВ). Гроші від покупців надійшли на поточний рахунок. Послуги власного автотранспорту за доставку цегли покупцям становили – 3 000 грн., нарахована заробітна плата робітникам за навантаження цегли – 140 грн., відрахування на соціальні заходи – 50 грн.

Задача 4. У розмірі 5 % прибутку, що залишився, поповнено резервний капітал, решта суми прибутку направлена для нарахування дивідендів акціонерам.

Комплексне завдання 7

Підприємство здійснює виробництво 2-х видів продукції: столи та шафи, використовуючи два види матеріалів: листи МДФ та листи ДСП.

Вихідні дані:

Залишок листів МДФ: 30 шт по 450 грн.

Залишок листів ДСП: 50 шт по 250 грн.

Залишок ТЗВ: 200 грн.

Залишок незавершеного вир-ва столів 700 грн.

Залишок незавершеного вир-ва шаф 2000 грн.

База розподілу для загальновиробничих витрат: використані матеріали для виробництва

На підприємстві відображено наступні господарські операції:

№	Назва господарської операції	Дт	Кт	Сума
Процес придбання				
1	Придбано листи МДФ у ВАТ «С-пром» 100 листів по 500 грн/лист без ПДВ			
2	Відображено ПК з ПДВ			
3	Придбано листи ДСП у Слав'янського заводу 200 листів по 300 грн/лист без ПДВ			
4	Відображено ПК з ПДВ			
5	Сплачено за придбані матеріали з поточного рахунку			
6	При придбанні листів МДФ та ДСП понесені наступні транспортні витрати: - використано власний автотранспорт - нараховано з/п робітникам за розвантаження - проведено відрахування на соціальні заходи (22 % від нарахованої з/п) - прийнято до сплати рахунок залізниці - відображено ПК з ПДВ			300 2000 500 100
Сер. с-ть 1 листа МДФ =				
Сер.с-ть 1 листа ДСП =				
Сер.% ТЗВ =				
Процес виробництва				
11	Витрачено для вир-ва столів в оцінці за сер. собівартістю: - 20 листів МДФ - 30 листів ДСП			
12	Списано ТЗВ, що відносяться на вибулі запаси для виробництва столів			
13	Витрачено для вир-ва шаф в оцінці за сер. собівартістю: - 70 листів МДФ - 50 листів ДСП			
14	Списано ТЗВ, що відносяться на вибулі запаси для вир-ва шаф			
15	Нараховано заробітну плату: - робітникам з виробництва столів - робітникам з виробництва шаф - начальнику виробництва			2000 3000 2500
14	Проведено відрахування на соціальні заходи (22 %) на			

	нараховані суми з/п - робітникам з виробництва столів - робітникам з виробництва шаф - начальнику виробництва			
15	Нараховано амортизацію на загальновиробниче обладнання			500
16	Списано витрати на відрядження начальника цеха			700
17	Нараховано заборгованість за електроенергію, опалення цеху			500
18	Відображено ПК з ПДВ			
19	Списано загальновиробничі витрати на виробництво столів			
20	Списано загальновиробничі витрати на виробництво шаф			
21	Оприбуткована партія столів (з урахуванням незавершеного виробництва) в кількості 200 шт.			
22	Оприбуткована партія шаф (з урахуванням незавершеного виробництва) в кількості 150 шт.			
С-ть 1 столу =				
С-ть 1 шафи =				
Процес реалізації та формування фінансового результату				
23	Відображено собівартість: - реалізованих столів (100 шт) - реалізованих шаф (120 шт)			
24	Відображено виручку від реалізації (у подвійному розмірі від собівартості реалізації + ПДВ): - столів - шаф			
25	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ			
26	Надійшли гроші від покупців на поточний рахунок			
27	Підприємством понесені наступні витрати: - нараховано з/п директору і бухгалтеру - нараховано з/п продавцям меблів - проведено відрахування на соц. заході 22 % - проведено відрахування на соц. заході 22 % - відображено витрати на РКО банку - прийнято до сплати рахунок транспортної організації за транспортування до місць продажу партії меблів - відображено ПК з ПДВ			3500 2500 200 500
28	Списано на фінансовий результат: - адміністративні витрати - витрати на збут - собівартість реалізованої продукції - виручку від реалізації			
29	Нараховано податок на прибуток (18%)			
30	Списано на фінансовий результат витрати з податку на прибуток			
31	Відображено фінансовий результат (Д – В - податок на прибуток)			
32	За рахунок нерозподіленого прибутку нараховано дивіденди (15%)			
33	За рахунок нерозподіленого прибутку поповнено резервний капітал (10%)			

Розподіл загальновиробничих витрат

Показник	База розподілу	Коефіцієнт розподілу	Загальновиробничі витрати
Вир-во столів			
Вир-во шаф			
Разом			